

Dosarul nr. 2ra-1135/22
2-20012808-01-2ra-19082022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Tricolici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Pruteanu, I. Țurcan, I. Cotruță)

ÎNCHEIERE

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către Alexandru Gușilă și Olga Gușilă, reprezentați de avocatul Vasile Foltea și Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Alexandru Gușilă și Olga Gușilă împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanței de judecată, compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Alexandru Gușilă și Olga Gușilă, reprezentați de avocatul Vasile Foltea, a fost respins apelul declarat de Ministerul Justiției și a fost menținută hotărârea din 30 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 29 ianuarie 2020, Alexandru Gușilă și Olga Gușilă, reprezentați de avocatul Vasile Foltea au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanței de judecată, compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, la 22 mai 2014, în absența ordonanței organului de urmărire penală și/sau a autorizării judecătorului de instrucție, ofițerii de investigație a SIFE a Direcției de poliție mun. Chișinău au efectuat cercetarea la fața locului în buticurile nr. 306 și 3133 amplasate în incinta centrului comercial

„Jumbo” mun. Chișinău, bd. Decebal 23/1, unde își desfășoară activitatea SRL „Viitor Prosper”. În consecință a fost întocmit procesul-verbal și au fost ridicate 113 de articole de îmbrăcăminte.

Au menționat că, la 24 iulie 2015, organul de urmărire penală al Serviciului Vamal a pornit în privința lui Alexandru Gușilă și Olga Gușilă urmărirea penală în cauza nr. 2015869089 în baza art. 248 alin. (5) lit. b) și d) din Codul penal, iar la 12 ianuarie 2016, procurorul în secția conducere a urmării penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale, Roman Recean a pornit urmărirea penală în cauza nr. 2016928004, în baza art. 185² alin. (7) din Codul penal în privința reclamantilor în calitate de reprezentanți ai SRL „Viitor Prosper”.

Reclamanții au comunicat că, la 15 ianuarie 2016, ambele cauze penale au fost conexe într-o singură procedură cu nr. 2015869089, prin ordonanța procurorului în secția conducere a urmării penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale, Roman Recean.

Au concretizat că, prin ordonanțele din 03 martie 2016, în cadrul dosarului penal nr. 2015869089, au fost recunoscuți în calitate de bănuți de comiterea pretinselor fapte prejudiciabile prevăzute de art. 248 alin. (5) și 185² alin. (7) din Codul penal și în aceeași zi, procurorul a aplicat în privința ambilor reclamanți măsura procesuală de constrângere-obligarea de a se prezenta la organul de urmărire penală sau la instanță.

Reclamanții au afirmat că, la 29 aprilie 2016 au fost puși sub învinuire în cadrul dosarului penal nr. 2015869089, pentru comiterea pretinselor fapte prejudiciabile prevăzute de art. 248 alin. (5) și art. 185² alin. (7) din Codul penal, fiindu-le adus la cunoștință textul identic al ordonanțelor de punere sub învinuire emise la 26 aprilie 2016 de către procurorul în secția conducere a urmării penale în organele centrale ale Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Vamal a Procuraturii Generale, Roman Recean, în aceeași zi fiind audiați în calitate de învinuiți.

Au susținut că, la 05 mai 2016 au fost puși repetat sub învinuire în cadrul dosarului penal nr. 2015869089 pentru comiterea pretinselor fapte prejudiciabile prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. b), d) și 185² alin. (2) și (7) lit. b), e) din Codul penal, în aceeași zi fiind audiați în calitate de învinuiți.

Reclamanții au precizat că, la 24 mai 2016, prin intermediul avocatului, au adresat Procurorului General plângere, solicitând constatarea nulității ordonanței de punere sub învinuire din 26 aprilie 2016 în condițiile și ordinea prevăzută de art. 251 din Codul de procedură penală și scoaterea de sub urmărire penală pe motivul expirării termenului de ținere în calitate de bănuți.

Au notat că, prin ordonanța procurorului, șef-adjunct interimar al secției conducere a urmării penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale, Ruslan Toma din 06 iulie 2016 s-a dispus respingerea plângerii, ca fiind neîntemeiată.

Reclamanții au subliniat că, la 18 iulie 2016 au depus o plângere la judecătorul de instrucție în ordine art. 313 din Codul de procedură penală, solicitând declararea nulității ordonanțelor de punere sub învinuire din 26 aprilie 2016.

Au invocat că, prin încheierea din 12 august 2016 a judecătorului de instrucție a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, menținută prin decizia din 06 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost declarată nulitatea ordonanțelor de punere sub învinuire a reprezentanților SRL „Viitor Prosper” Alexandru Gușilă și Olga Gușilă din 26 aprilie

2016, cu obligarea procurorului să lichideze încălcările depistate ale drepturilor și libertăților acestora prin dispunerea scoaterii lor de sub urmărire penală în cauza nr. 2015869089 pe motivul expirării termenului de ținere în calitate de bănuți.

Reclamanții au menționat că, prin ordonanța din 15 decembrie 2016, emisă de procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Roman Recean, s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a lui Alexandru Gușilă și Olga Gușilă din motiv că există o hotărâre judecătorească definitivă în legătură cu aceeași acuzație, prin care s-a constatat imposibilitatea urmăririi penale pe aceleași temeuri.

Au specificat că, la 02 februarie 2017, le-a fost adusă la cunoștință ordonanța din 15 decembrie 2016, ordonanța de recunoaștere a reclamantului Alexandru Gușilă în calitate de reprezentant legal al învinutului SRL „Viitor Prosper” din 02 februarie 2017 și ordonanța de punere sub învinuire a SRL „Viitor Prosper” din 02 februarie 2017 pentru comiterea pretinselor fapte prejudiciabile prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. b), d) și art. 185² alin. (2) și (7) lit. b), e) din Codul penal.

Tot, la 02 februarie 2017, reclamantul Alexandru Gușilă a fost audiat în calitate de reprezentant legal al învinutului SRL „Viitor Prosper” și a fost informat despre terminarea urmăririi penale, fiind întocmit procesul-verbal corespunzător.

Reclamanții au invocat că, anume din 02 februarie 2017 au dobândit dreptul de a cere aplicarea prevederilor Legii nr. 1545-XIII din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată, în vederea compensării prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale procurorilor de ridicare ilegală a averii și de tragere ilegală la răspundere penală.

Au comunicat că, cauza penală nr. 2015869089, de învinuire a SRL „Viitor Prosper” de comiterea pretinselor fapte prejudiciabile prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. b), d) și art. 185² alin. (2) și (7) lit. b) e) din Codul penal, a fost expediată pentru examinare în conformitate cu prevederile art. 297 din Codul de procedură penală la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

Prin sentința din 16 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a dispus achitarea inculpatului persoană juridică „Viitor Prosper” S.R.L., întrucât nu s-a constatat faptul infracțiunilor prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. b), d) și 185² alin. (2) și (7) lit. b), e) din Codul penal.

Reclamanții au mai indicat că, în perioada care a succedat momentul cercetării la fața locului din 22 mai 2014 de către poliție în buticurile nr. 306 și nr. 3133, amplasate în incinta centrului comercial „Jumbo”, mun. Chișinău, bd. Decebal 23/1 unde își desfășura activitatea SRL „Viitor Prosper”, în special în perioada în care procesul penal nr. 2015869089 s-a aflat în gestiunea organului de urmărire penală al Serviciului Vamal și al procurorilor în secția de conducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale, iar ulterior în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, erau obligați de a se prezenta la citații și de a participa la diverse acțiuni procesuale.

Au susținut că, aceste împrejurări denotă clar că în rezultatul acțiunii procesuale declarate nule, de cercetare la fața locului din 22 mai 2014, în rezultatul falsificării mai multor documente oficiale de către agenții statului, care au încercat să modeleze

artificial situația de legalizare a acțiunii de cercetare la fața locului din 22 mai 2014, pentru a evita necesitatea intervenției judecătorului de instrucție, prin autorizarea acestei acțiuni invazive în dreptul de proprietate privată, precum și în rezultatul intentării urmăririi penale în două cauze penale, tragerii la răspundere penală pentru comiterea pretinselor fapte prejudiciabile prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. b), d) și 185² alin. (2) și (7) lit. b), e) din Codul penal, nemijlocit desfășurării procesului penal și prin acțiunile organului de urmărire penală și ale procurorilor, reclamantilor Alexandru Gușilă și Olga Gușilă le-a fost încălcat dreptul fundamental de a nu fi urmăriți penal, în lipsa unei fapte infracționale și prejudiciabile, precum și dreptul la proprietate.

Reclamanții au comunicat că, drept urmare a acțiunilor ilegale ale organului de urmărire penală, au suferit un prejudiciu moral și material considerabil, determinat inclusive de necesitatea suportării daunelor apărute urmare a excluderii din circuitul economic al întreprinderii pe care o gestionau, a acelor 113 articole de marfă la 22 mai 2014, ridicate de poliție în cadrul acțiunii ilegale de cercetare la fața locului, deplasării la sediile organului de urmărire penală și procurorilor în procesul anchetării dosarelor penale în privința lor, precum și angajării avocaților în vederea acordării asistenței juridice. Din acest motiv, le-au fost aduse atingeri dreptului prevăzut la art. 53 din Constituție, iar suferințele psihice provocate urmează a fi compensate prin acordarea unor despăgubiri.

Mai mult decât atât, acțiunile ilegale admise de reprezentanții organului de poliție, de reprezentanții organului de urmărire penală al Serviciului Vamal, procurorilor din cadrul Secției de conducere a urmăririi penale în organele centrale al MAI și SV a Procuraturii Generale, precum și din cadrul Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, aflarea sub incidența măsurii procesuale de constrângere în perioada 03 martie 2016-02 februarie 2017, inclusiv perioada îndelungată pe parcursul căreia reclamanții au fost persecutați penal, 22 mai 2014-15 decembrie 2016, în timp ce evident nu existau fapte penale care le-au fost incriminate, motivează pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral și material.

Reclamanții au remarcat faptul că, bucurându-se în familie și societate de reputație impecabilă, au suferit grav în urma acțiunilor arbitrare ale organelor de poliție, organelor de urmărire penală și ale procuratorii, care de la bun început au falsificat acte oficiale pentru legalizarea acțiunii de cercetare la fața locului, au efectuat acțiunea procesuală de cercetare la fața locului însoțită de ridicare proprietății cu grave încălcări procesuale, au colectat și prelucrat abuziv date cu caracter personal care vizau reclamanții, inclusiv categoria specială a acestora, au apreciat neobiectiv circumstanțele cauzei, cauzându-le stres legat de soarta lor incertă și perspectiva reală de a fi pedepsiți ilegal, precum și suferințele emoționale grave.

Au solicitat reclamanții: încasarea din contul statului Republica Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Alexandru Gușilă a sumei de 200 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în legătură cu prezentul proces civil; încasarea din contul statului Republica Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul Olgăi Gușilă a sumei de 200 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în legătură cu prezentul proces civil.

La data de 22 februarie 2021, Alexandru Gușilă și Olga Gușilă, reprezentați de

avocatul Vasile Foltea au înaintat cererea de concretizare a pretențiilor, solicitând: încasarea din contul statului Republica Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Alexandru Gușilă a sumei de 5 500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în procesul penal nr. 2015869089, a sumei de 200 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în legătură cu intentarea prezentului proces civil; încasarea din contul statului Republica Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul Olgăi Gușilă a sumei de 5 500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în procesul penal nr. 2015869089, a sumei de 200 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în legătură cu intentarea prezentului proces civil.

Prin hotărârea din 30 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea. S-au încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Alexandru Gușilă prejudiciul moral în mărime de 50 000 lei, cheltuielile de asistență juridică suportate în procesul penal în mărime de 5 500 lei și cheltuielile de asistență juridică suportate în prezentul proces în mărime de 5 000 lei. S-au încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul Olgăi Gușilă prejudiciul moral în mărime de 50 000 lei, cheltuielile de asistență juridică suportate în procesul penal în mărime de 5 500 lei și cheltuielile de asistență juridică suportate în prezentul proces în mărime de 5 000 lei. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

La 02 decembrie 2021, Alexandru Gușilă și Olga Gușilă, reprezentați de avocatul Vasile Foltea au depus cerere de apel nemotivat, iar la 21 aprilie 2022 au depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

La 22 decembrie 2021, Ministerul Justiției a depus cerere de apel nemotivat, iar la 04 mai 2022 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Prin decizia din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de către Alexandru Gușilă și Olga Gușilă, reprezentați de avocatul Vasile Foltea, s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției și s-a menținut hotărârea din 30 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că, prin încheierea din 12 august 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău s-a declarat nulă ordonanța de punere sub învinuire a cet. Alexandru Gușilă și cet. Olga Gușilă, emise la 26 aprilie 2016 de către procurorul în secția de conducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale, Recean Roman în cauza nr. 2015869089, precum și ordonanța procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității și Cauze Speciale, Dumitru Railean din 15 decembrie 2016 prin care s-a dispus încetarea urmăririi penale în privința cet. Alexandru Gușilă și Olga Gușilă pe motiv că există o hotărâre judecătorească definitivă în legătură cu aceiași acuzație, prin care a fost constatată imposibilitatea urmăririi penale pe aceleași temeuri, acordă reclamantilor dreptul de a pretinde repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite

ale organelor de urmărire penală și instanței de judecată.

S-a punctat că, Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 nu constituie o condiție specială privind existența unui act judiciar separat, prin care să fie declarate ca fiind ilegale acțiunile organului de urmărire penală, or, la caz, însăși încheierea din 12 august 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău prin care s-a declarat nulă atât ordonanța de punere sub învinuire, cât și ordonanța de încetare a urmăririi penale sunt o dovadă suficientă, care denotă tragerea ilicită a persoanei la răspunderea penală.

Cât privește cerința privind repararea prejudiciului moral, instanțele de judecată ierarhic inferioare au apreciat că suma a câte 50 000 lei pentru fiecare reclamant, ar compensa suferințele cauzate în urma punerii sub învinuire, unde în consecință au fost scoși de sub urmărirea penală. Or, din natura drepturilor lezate, de caracterul și gravitatea suferințelor suportate, de statutul social al persoanei și faptul că reclamanții, având calitatea de învinuit, măsura de reprimare- obligația de a nu părăsi țara, tragerea ilegală la răspunderea penală, au suferit retrăiri psihice, stare de stres, cauzându-le suferințe psihice, un disconfort și un prejudiciu moral.

În continuare, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că, din înscrisurile anexate la materialele cauzei se atestă că Alexandru Gușilă și Olga Gușilă în perioada derulării urmăririi penale au fost reprezentați de avocatul Vasile Foltea, iar pentru asistența juridică acordată, fiecare dintre aceștia au achitat suma de 5 500 lei, fapt confirmat prin bonurile de plată seria QL nr. 975022 din 28 ianuarie 2021, seria QL nr. 975023, seria QL nr. 975027, seria QL nr. 975028.

Totodată, s-a menționat că, bonul de plată seria QL nr. 975020 din 28 ianuarie 2021 confirmă cheltuielile suportate de către Alexandru Gușilă în mărime de 5 000 lei, cu titlu de asistență juridică acordată de avocatul Vasile Foltea în prezenta cauză civilă și bonul de plată seria QL nr. 975021 din 28 ianuarie 2021 confirmă cheltuielile suportate de către Olga Gușilă în mărime de 5 000 lei, cu titlu de asistență juridică acordată de avocatul Vasile Foltea în prezenta cauză civilă.

La 01 august 2022, Alexandru Gușilă și Olga Gușilă, reprezentați de avocatul Vasile Foltea au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel, casarea parțială a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului recurenții au indicat că, instanțele de judecată ierarhic inferioare, prin interpretarea eronată a actelor legislative care reglementează criteriile pentru stabilirea mărimii compensației pentru repararea prejudiciului moral, nu au luat în considerare faptul că în consecință, acțiunile agenților statului au constituit o imixtiune în activitatea economică desfășurată de reclamanți, atentând la veniturile care în mod rezonabil urmau a fi obținute de către aceștia, și, ca rezultat, fiind încălcat inclusiv art. 1 al Protocolului 1 CEDO.

Au menționat că, au suferit grav în urma acțiunilor arbitrare ale organelor de urmărire penală și ale procuratorii, care de la bun început au apreciat neobiectiv probele și circumstanțele cauzei, cauzând daune de imagine legate de soarta incertă și perspectiva reală ca recurenții să fie pedepsiți ilegal, deoarece au neglijat actele prezentate ce confirmau caracterul legal al provenienței mărfurilor sechestrate.

Recurenții au comunicat că, li s-a imputat neîntemeiat comiterea faptelor prejudiciabile prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. b), d) și art. 185² alin. (2), alin. (7) lit.

b), e) din Codul penal, sancțiunea cărora prevedea inclusiv pedeapsa sub forma de închisoare pe un termen de până la 10 ani.

Au susținut că, s-a ridicat pe o perioadă îndelungată marfă aflată la balanța comercială a SRL „Viitor Prosper”, ai cărei fondatori și administratori erau recurenții, care a condiționat excluderea din circuitul economic a acestora și imposibilitatea obținerii veniturilor de la comercializarea lor.

Recurenții au afirmat că, au fost excluși din circuitul profesional în legătură cu perioada îndelungată a procedurilor, care s-au finalizat cu emiterea ordonanței de scoatere a acestora de sub urmărire penală: 22 mai 2014-15 decembrie 2016.

Au mai invocat că, organelor de urmărire penală și ale procuratorii au acționat într-o manieră arbitrară și abuzivă, cauzându-le prejudicii reputației ireproșabile a recurenților, care este o componentă obligatorie a activității economice desfășurate prin intermediul SRL „Viitor Prosper”.

Recurenții au notat că, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au acoperit cu motive plauzibile toate argumentele invocate în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel, nu au elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, interpretând și aplicând eronat legea, iar soluția în partea ce ține de cuantumul prejudiciului moral stabilit, este neîntemeiată.

La 12 septembrie 2022, Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, instanța de apel eronat și neîntemeiat a menținut fără modificări hotărârea instanței de fond, în condițiile în care prin prisma Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, rezultă expres că pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare și de urmărire penală, sunt necesare unele condiții speciale, și anume existența faptei ilicite, or, nu orice acțiune a organelor de drept și judecătorești atrage răspunderea statului.

A menționat că, este important și necesar să se constate ilegalitatea faptei, și astfel, dacă se demonstrează că fapta este ilegală, dreptul la despăgubire apare indiferent de faptul dacă este vinovată sau nu persoana.

Recurentul a susținut că, intimații nu au prezentat probe justificative care ar demonstra prezența unor suferințe cauzate și toate argumentele invocate întru motivarea pretenției de încasare a prejudiciului moral poartă un caracter declarativ, fără a dispune de careva suport probatoriu și legal.

A mai invocat că, din moment ce a fost emisă sentința de achitare a intimatului în comiterea infracțiunii, deja se poate conchide că și această acțiune reprezintă în sine o satisfacție pentru prejudiciul moral pretins că ar fi fost suportat.

Prin notificările din 19 august 2022 și 13 septembrie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copiile recursurilor, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 60, 70 Vol II).

Referințe nu au fost depuse.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces, prin intermediul poștei electronice, copia deciziei contestate la 29 iulie 2022 (f.d. 48, Vol II), fapt confirmat prin extrasul poștei electronice a instanței de apel.

Astfel, recursurile declarate la 01 august 2022 și 12 septembrie 2022 sunt în termen.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către Alexandru Gușilă și Olga Gușilă, reprezentați de avocatul Vasile Foltea și Ministerul Justiției al Republicii

Moldova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursurile declarate de către Alexandru Gușilă și Olga Gușilă, reprezentați de avocatul Vasile Foltea și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Alexandru Gușilă și Olga Gușilă, reprezentați de avocatul Vasile Foltea și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile declarate de către Alexandru Gușilă și Olga Gușilă, reprezentați de avocatul Vasile Foltea și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic